

С а д р ж а ј:

Миодраг Илић – [Хајкуна из Удбина](#) - драма у два дела (7 слика)

Живот и дело Вука Стефановића Карауића, реформатора српскога књижевнога језика и правописа, током друге половине прошлога века заинтересовали су поједине наше писце да их и драмски прикажу. Овом приликом чини нам се да је довољно навести Ивана Студена, који је то учинио имајући у виду позоришну сцену, Милована Витезовића, аутора телевизијске серије о Вуку и Мирослава Савићевића, који је у серији радио – драмских емисија обрадио најзначајније етапе из стваралачкога деловања генијалнога реформатора. Њима се придружује Миодраг Илић, иначе аутор двадесетак запажених позоришних, радио и телевизијских драма различите тематике, делом Хајкуна од Удбина. Реч је о драми у којој писац у седам слика приказује карактеристичне догађаје из Вуковог живота између 1820. и 1842. године. Како сам Илић наводи, радња ове драме збива се у Бечу, Крагујевцу, Халеу, Вајмару, Београду, Земуну, али и у пределима маште. Дакако, у делу је писац обухватио бројне личности, тако да се може говорити о једној широкој драмској фресци, мада окосницу радње чини сукоб Вука и кнеза Милоша. Та два лика Илић издваја и може се рећи да су скоро непрестано у самом средишту драме. Приказао их је рељефно и уверљиво, подвукавши њихове доминантне особине: радиност и истрајност првога, осиноност и препреденост другог. Наравно, мора се поставити питање: јесу ли обојица баш тако говорили и употребљавали управо те речи које им Илић додељује. На то је питање заправо немогућно одговорити, али смо сигурни да ће, уколико се буде приступило сценском извођењу овог дела, тим питањем аутор, уз консултације са лекторима, морати поново да се позабави.

Зоран Божовић – [Са меродавног места се саопштава](#)

Драма Са меродавног места се саопштава Зорана Божовића догађа се у Београду, између два пролећа година 1941. и 1942. То је време најжешћег терора немачких нацистичких окупационих снага у Београду и Србији, време прогона Јевреја, Рома, али и свих који су устали у одбрану слободе. У оквиру вешто саграђеног драмског заплета Божовић описује како је настрадала породица једног српског интелектуалца, која се усудила да прикрије младога Јеврејина из суседства. Наиме, у стану Милана Павловића, професора немачке књижевности, затекао се њихов сусед, Давид Израил, иначе друг професоровог сина Данила, управо док су окупаторски инквизитори одвели његове родитеље. Павловићи су, дакако, одлучили да прикрију Давида, али до перипетија долази када се у зграду, у стан прогнане јеврејске породице, уселио поручник Ханс Шилер, који је, игром случаја, професор српске књижевности, и који ће се, заљубити у Јелену, Данилову сестру. Она га најпре, презирући, одбија, али до њиховог приближавања ће доћи, када се Ханс, откривши да се Давид скрива код Павловићевих у стану, изјашњава да ће помоћи да се младић отпреми на неко сигурније место. Међутим, у том подухвату не успевају. Ухваћени на делу, сви су, па и Ханс, стрељани, изузев младога Данила, који се у то време налазио у Немачкој као стипендиста и његов ујак, Васо, управо придошли избеглица из Хрватске... [>>> види поговор](#)

Соња Богдановић – [Едерланда](#) - лутка игра према данској бајци

Соња Богдановић инвентивно обрађује данску народну бајку о животним удесима и подвизима младе Едерланде градећи неку врсту представе у представи. Наиме, у виду божићне приредбе, актери – чланови породице Петерсен, и сами се забављајући, изводе луткарску представу о Едерланди својим гостима, друговима и другарицама унучади баке Матилде. На живописан начин, извођењем луткарске представе, оживљава се не само позната бајка, него, рекло би се, читава једна традиција. Пред гледаоцима се нижу сцене почев од договора и припрема за извођење божићне представе (у предигри) па до приказа самог, повремене прекиданог међусценама у којима се даје могућност објашњавања, али и коментарисања онога што се видело. Такав поступак аутора, ослања се на развијање интеракције са малим гледаоцима, што је вазда препоручљиво за дечији театар. Иначе, Соња Богдановић верно драмски обрађује данску народну бајку, пажљиво презентујући све етапе приче. Уводи лутку – водитеља представе, чије су интервенције корисне и у исти мах забавне. То је Жена са звоном, лутка коју води Матилда. У драми су присутне све најважније појединости бајке о Едерланди, тако да је прича, упркос опширности, занимљива у свим епизодама. Речју, Едерланда Соње Богдановић је текст који свакако може бити предложак за атрактивну представу у дечијем театру.

Радмила Јовановић – [Вечна маска](#)

Драма Вечна маска Радмиле Јовановић симултаним поступком приказује збивања у једној породици. Ту није обухваћен само сукоб младе и старе генерације, дакле, деце и родитеља, него су и образовани један брачни троугао, који се развија до четвороугла (када је реч о старијим) и један троугао између сина и двоје његових пријатеља. Наиме, у жељи да своме сину, Марку, студенту вајарства, обезбеди уметнички успех, његова мајка, Неда, позива у кућу на обед свог негдашњег љубавника, извеснога Петровића, власника галерије и бизнисмена. Она жели да Петровић Марку приреди изложбу у својој галерији и на тај начин му отвори пут у уметничке сфере, те да га тако отргне од дрога. Марков отац, Миша електричар, опет, ступа у интимне односе са сусетком Јасмином. На крају, када падну све маске, испоставиће се да је Марков нарко – дилер, Пеца, иначе балетан и заљубљен у њега, који ће у игру увести и Драгану, девојку из суседства, не би ли јој продали Марков звучни стуб како би овај могао да врати дуг за испоручене дроге, нико други до Петровићев син.

Млада ауторка, Радмила Јовановић сигурно води заплет радње која се догађа, како наводи, “сада и овде”. И да нема те напомене њена драмска пројекција је сасвим јасна тако да се одмах може разазнати да је реч о нашој савременој ситуацији у којој понестају сви обзир при распаду не само породица, него и шире друштвене средине у којој се изгубио сваки морал... [>>> види поговор](#)

Снежана Андрејевић – [Два пута два је пет](#) - драма у десет слика

Савремена српска драма број 18 / 2004 [Jovan Sterija Popović](#) Милош Обилић

[Jovan Sterija Popović](#) Милош Обилић